

Γιώργος Λάνθιμος: Ο Έλληνας των διεθνών φεστιβάλ

Ξεκίνησε από τη διαφήμιση, σκηνοθέτησε Σάκη Ρουβά, αναδείχθηκε με τον «Κυνόδοντα» και εδώ και τέσσερα χρόνια ζει στην Αγγλία, από όπου δρομολογήθηκε η τελευταία ταινία του η οποία απέσπασε το Βραβείο της Επιτροπής στο τελευταίο φεστιβάλ των Καννών

Τρεις συμμετοχές σε διαγωνιστικά τμήματα μεγάλων φεστιβάλ, τρεις διακρίσεις. Τρία στα τρία. Καθόλου άσχημα δεν τα πάει ο Γιώργος Λάνθιμος. Ο 42χρονος σκηνοθέτης, που κατάφερε να γίνει brand name του εναλλακτικού art house cinema στο εξωτερικό, ξεκίνησε τη φεστιβαλική πορεία του το 2009 στο φεστιβάλ των Καννών με τον «Κυνόδοντα» (είχε προηγηθεί μια συμμετοχή της πρώτης προσωπικής ταινίας του, «Κινέττα», στο παράλληλο πρόγραμμα Forum του φεστιβάλ Βερολίνου). Στις Κάννες κέρδισε το πρώτο βραβείο του προγράμματος «Ένα κάποιο βλέμμα» και έναν χρόνο αργότερα μια υποψηφιότητα για Όσκαρ για τον «Κυνόδοντα», ταινία εντελώς μακρινή από τα «στρογγυλεμένα» στάνταρτ και γούστα της Αμερικανικής Ακαδημίας Κινηματογράφου. Ο «Κυνόδοντας» ήταν η αρχή και ο Γιώργος Λάνθιμος είναι πλέον ο νέος κινηματογραφικός εκπρόσωπος της Ελλάδας. Οπως ήταν ο Θόδωρος Αγγελόπουλος. Τι σημαίνει αυτό; Σημαίνει ότι κάθε νέα του ταινία θα είναι σε κάποιο μεγάλο φεστιβάλ. Κάτι σαν πελατειακή σχέση. Οπως συμβαίνει με όλους τους auteurs όλου του κόσμου. Και όντως έτσι έχει γίνει: το 2012 οι «Αλπεις» βρέθηκαν στο διαγωνιστικό της Βενετίας. Άλλο ένα βραβείο. Σεναρίου για τον Λάνθιμο και τον συνεργάτη του Ευθύμη Φιλίππου. Και να σήμερα, ένα τρίτο βραβείο, το Ειδικό της Επιτροπής για τον «Αστακό».

Ο Λάνθιμος δεν είναι ο μόνος Έλληνας σκηνοθέτης που έχουν «σταμπάρει» τα ξένα φεστιβάλ. Είναι επίσης ο Φίλιππος Τσίτος, ο Πάνος Χ. Κούτρας, ο Γιάννης Οικονομίδης. Είναι ο Κωνσταντίνος Γιάνναρης. Η Αθηνά Ραχήλ Τσαγγάρη. Συγκρινόμενος μαζί τους όμως το βλέπεις καθαρά: ο Γιώργος Λάνθιμος είναι ο γνήσιος σταρ. Είναι εκείνος που όπως ο Αγγελόπουλος έκανε σχολή, βρήκε πολλούς κακούς μιμητές και δεν τα πάει και τόσο καλά με την πλειοψηφία του κοινού.

Ντροπαλός ή αλαζόνας;

Πού οφείλεται το εκτόπισμά του; Από την εμπειρία μου στις συνεντεύξεις Τύπου του Λάνθιμου και με μόλις μία προσωπική κουβέντα μαζί του το 2009 στις Κάννες (έκτοτε όποτε ζήτση συνομιλία μαζί του ο Λάνθιμος αρνήθηκε), έχω την αίσθηση ότι ένας από τους λόγους για τους οποίους έχει πετύχει είναι το cool στυλ που με επιμέλεια διατηρεί. Σαν να δείχνει ότι δεν τον ενδιαφέρει η επιτυχία. Με το χαμηλό προφίλ του, συχνά δεν μπορείς να καταλάβεις αν είναι ντροπαλός ή αλαζόνας• ή και τα δύο. Μιλώντας εφέτος στο «The Hollywood Reporter» με αφορμή τον «Αστακό», ο Λάνθιμος είπε ότι από κάποια στιγμή και μετά άρχισε να βλέπει με αρνητικό μάτι τη φόρα που είχε ο «Κυνόδοντας». «Γιατί όλοι αυτοί οι άνθρωποι δίνουν βραβεία σε αυτή την ταινία; Τι συμβαίνει;» αναρωτιέται. «Μήπως υπάρχει καμιά συνωμοσία γύρω της;».

Ο βασικός λόγος της επιτυχίας του Λάνθιμου βέβαια είναι το ίδιο το έργο του. Μυστηριώδες, σκοτεινό, νοσηρό, με διεστραμμένο χιούμορ και δυσανάγνωστο, προκύπτει πάντα μέσα «από συζητήσεις φίλων» και κυρίως με τον Ευθύμη Φιλίππου ο οποίος συνυπογράφει τα σεναριά τους. «Κάθε φορά που τελειώνω μια ταινία με τον συν-σεναριογράφο

μου Ευθύμη Φιλίππου, αρχίζουμε απλώς να συζητάμε τι θέλουμε να κάνουμε μετά» είπε ο Λάνθιμος στις Κάννες. Ο «Αστακός», ας πούμε, προέκυψε από μια ιδέα του Φιλίππου σύμφωνα με την οποία άνθρωποι χωρίς ταίρι οδηγούνται σε ένα ξενοδοχείο προκειμένου να βρουν σύντροφο. Ο Λάνθιμος ήταν εκείνος που έδωσε μια συνέχεια στην ιδέα λέγοντας «τι θα γινόταν αν υπήρχε κι άλλος ένας κόσμος;». Οπότε η ταινία μπαίνει σιγά-σιγά σε ένα λούκι.

Ο Λάκης, ο Σάκης και η διαφήμιση

Δεν ήταν βέβαια πάντα έτσι τα πράγματα. Προτού ακόμη ο Λάνθιμος σκηνοθετήσει την «Κινέττα» (2005), είχε συν-σκηνοθετήσει με τον Λάκη Λαζόπουλο την κωμωδία «Ο καλύτερός μου φίλος» η οποία, όλως περιέργως, δεν εμφανίζεται ποτέ στη φιλμογραφία του Λάνθιμου στους καταλόγους των φεστιβάλ. Απόφοιτος της Σχολής Σταυράκου, ασχολήθηκε με τη διαφήμιση από 21 χρόνων («είναι ο μόνος τρόπος για να βγάλεις τα προς το ζην στην Ελλάδα» μου είχε πει στις Κάννες το 2009) ενώ στο ενεργητικό του έχει μία από τις πιο χαρακτηριστικές διαφημίσεις των τελευταίων χρόνων, με το παροιμιώδες σλόγκαν «Put the Kot down». Επίσης, έχει σκηνοθετήσει βιντεοκλίπ του Σάκη Ρουβά. Όταν το 2009 μίλησα με τον Ρουβά με αφορμή την ταινία του «Στα άκρα» του είπα ότι θα είχε ενδιαφέρον αν τον βλέπαμε σε μια ταινία του Γιώργου Λάνθιμου. Η απάντησή του: «Συγκεκριμένα με τον Γιώργο έχω δουλέψει αρκετά και ξέρω πόσο απαιτητικός είναι αλλά και πόσο διαφορετικός είναι ο τρόπος που σκέφτεται. Μάλιστα όταν του είπα να κάνουμε κάτι μαζί μου είπε «δεν είσαι ακόμη έτοιμος. Μαζί μου θα τσαλακωθείς πάρα πολύ και δεν ξέρω αν είσαι ακόμη έτοιμος». Του είπα οκ, θα δούμε».